

**Koiviston vaiheista kautta
aikojen**

**Vuosikokousesitelmä Silja Serenadilla
21.03.1998**

Raimo Tuuli

Koiviston vaiheista kautta aikojen

1. Muinainen Karjala, kuulto 1

Kartta on ranskalaisen historiotsijan tekemä v. 1820. Siinä Suomi on kuningaskunta ”Royaume de Finlande”. Kartta kuvaa Eurooppaa noin v. 1100.

Karjala on suuri alue aina kannakselta Vienan merelle eli vanha jakamaton Karjala. Se oli Karjalan suuruuden aikaa. Kauppaa käytiin Gotlannin ja Friisien kanssa. Viikinki-aika oli päättynyt sata vuotta aikaisemmin (965 Birkan palo) ja Korela (Käkisalmi) oli keskeinen kauppapaikka lähellä olevan Tiurinlinnan sijasta.

Koiviston seutu oli ilmeisesti vailla vakinaista asutusta, oli kalastus- ja markkinapaikka. Karjalan suuruus päättyi 1200-luvun lopulla , kun Novgorod alisti itäisen osan v. 1278 ja Ruotsi perusti Viipurin linnan v. 1293

2. Koivisto ensi kerran kirjallisissa lähteissä, kuulto 2

Saksalaiset kauppiat alkoivat liikkua Suomenlahdella 1200-luvulla Gotlantilaisten kanssa. Halusivat kaupparauhan ulottuvan Koivistolta saakka (Bercö = Koivisto). Novgorod ei halunnut häiritä Ruotsia eikä taannut rauhaa kuin Retusaarelta (Kronstadtista) asti.

Ruotsin ja Novgorodin raja kulki Koiviston tienoilla. Vanhan perimätiedon mukaan Rakokivellä nykyisessä Johanneksessa, toisten tietojen mukaan Seivästöllä Koiviston eteläpuolella, Koivisto oli joka tapauksessa tärkeä kauppapaikka ja sai ilmeisesti ensimmäiset pysyvät asukkaansa. Alkoi Hansa-aika

3. Hansa, kuulto 3

Alempana näkyvät Hansan kauppareitit. Reitti Novgorodiin kulki läheltä Koivistoa. Sitä käytettiin 1300 luvun puoliväliin asti , kunnes maareitti Narvan kautta Tallinnaan alkoi syrjäyttää sitä. Hansakauppiat vierailivat usein myös Koivistolla, josta ostivat turkiksia ja kuivattua kalaa sekä myivät suolaa ja viljaa.

Ylempänä on luettelo Hansan kauppavarain Tallinnassa 1400-luvulla. Ostotavaroista löytyy kalaa, hunajaa, hunajamehua, turkiksia, viljaa, vahaa, talia jne. sekä tuontitavaroista suolaa, hedelmiä, mausteita, olutta, viiniä, silkkiä, verkaa jne. Tavara kuljetettiin irtolastina, tynnyreissä tai pienissä astioissa.

4. Koiviston seutu 1400-1500 luvulla., kuulto 4

Asutuksen mukana syntyi kyliä, pitäjiä ja kihlakuntia. Kuvassa näkyvät Viipurin seudun kihlakunnat v. 1571. Koivisto kuuluu Rannan kihlakuntaan ja oli itsenäinen pitäjä ja seurakunta jo 1400-luvulla. 1500-luku oli Koiviston suuruuden aikaa, sen kauppalaivasto oli Suomen suurin ja pitäjässä oli väkeä n. 1500 henkeä (taloja n. 150). Käytiin vilkasta kauppaa Tallinnan, Novgorodin ja Tukholman kanssa. Viljaa tuotiin Viirosta ja vietiin kalaa sinne. Kuljetettiin rahtia Nevalta Tukholmaan.

5. Koiviston kartta, kuulto 5

Kartta esittää Koivistoa 1800-luvun puolivälissä. 1500-1600-luvulla Koivisto käsitti saaret ja mantereen kylistä Härkälän, Mannolan, Tervahartialan, Kotterlahden ja Penttilän. Pankaa merkille Tuulen talon sijainti, se oli samalla paikalla 1600-luvun alusta lähtien,

V. 1268 Saksalais-gotlantilaisten kauppiaiden ehdotus
Novgorodin ruhtinaalle

Cum mercatores Theutonici vel Gotenses veniunt in
Bercö, in Regno regis Nogardiensum, erunt sub pace
et protectione regis et Nogardiensum.....

kun saksalaiset ja gotlantilaiset kauppiat tulevat Koi-
vistolle, joka kuuluu Novgorodin etupiiriin, he nautti-
koot rauhaa ja suojelusta Novgorodin taholta.....

V. 1270 Novgorodin ruhtinaan vastaus

Dhen olden vreden todher Nuvart binnin Ketlingen...
So velic Dhudische oftr Gote ueret copfart to dhen
Carelen, geschut eme wat, dhar ne hebbet dhe No-
gardere nicht mede to donte.....

vanha rauha kuten ennenkin alkaa Retusaareltä...
Niin saksalaiset kuin gotlantilaisetkaan matkalla
Karjalaan eivät ole suojeltuja eikä Novgorodin vas-
tuu ala mistään muualta kuin sieltä....

1. Last

Jahr	unbest.	Hering	Berger Fisch	Salz	Travesalz	Ton.Salz	Honig	Seim	Met	Weizen	Erbsen	Mehl	Malz	Feigen
1454	4	230	2			21	92,5	55	10					
1455 ¹	177	163,5		246		2	82	25	20	2	2	2	20	1
1456 ²	64	472,5		74	8	24	141,5	131,5	54,5		1	12		
1457	1			85					2			10		

¹ 1455 noch zu rechnen: 40 Last preuß. Salz, 4 Last preuß. und 1 Last Bier.

² 1456 noch zu rechnen: 22 Last preuß. Salz, 7 Last Bayensalz, 8 Last Lovesche (?) und 1 Last Bier.

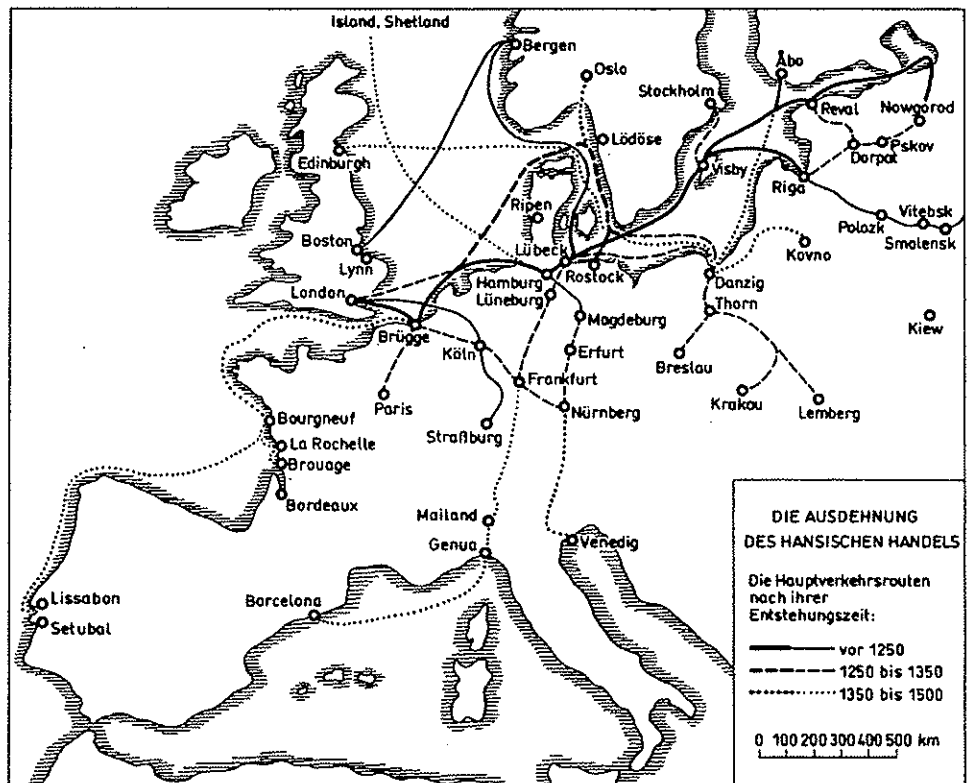
2. Fässer

Jahr	unbest.	trocken	bercift	klein u. schmal	klein u. trocken	Hering	Thymian	Öl	Bier	Wein	Fleisch	Blech
1454	30	36	1	2								
1455	44	58	1	3		3		2	3		1	
1456	34	92	5	4	2		10			6		4
1457	1	7										7

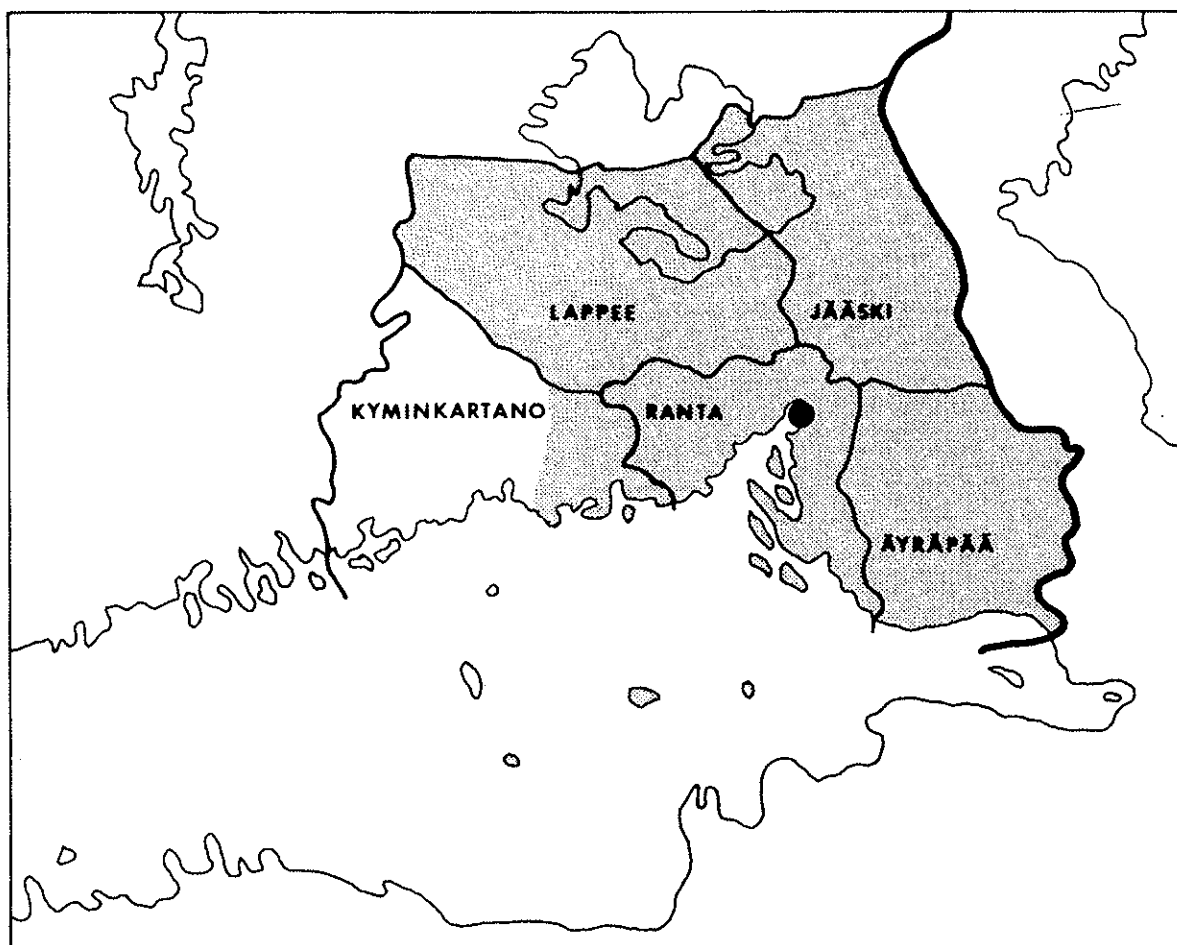
3. Tonnen

Jahr	unbest.	trocken	bercift	klein u. schmal	Hering	Salz	Bier	Honig/ Seim	Met	Äpfel	Mehl	Rosinen	Seife	Wein
1454	49	59		5	9	1		1						
1455	42	73		10	106		19	18	26	21				
1456 ¹	36	66,75	5	16	110	2		82	45	12		7	5	1
1457	12	4		5		16		7			13			

¹ 1456 noch dazu: 1 Hamburger Tonne, 6 Halbe Tonnen, 3 Tonnen Zinn, 5 Tonnen Oer und Rotscher (Fisch), 1 Tonne Porten (Wein).

Karjalan kihlakunnat v. 1571 / Häraden i Karelen år 1571

Julkaisu käsittää varjostetun alueen
De skuggade områdena ingår i denna publikation

6. Pari vanhaa tekstiä, kuulto 6

Ylinnä on Hendrich Joutsimiehen saama kyyditystodistus sotaväen kuljettamisesta Nevalle v. 1611. Todistus on suomenkielinen, mikä oli harvinaista tuolloin. Hendrich oli huomattava laivuri 1600-luvun alussa ja esi-isämme (4 polvea Risto Yrjönpojasta taaksepäin).

Alempana on suomen (karjalan)-kielinen loitsu kyrillisin (venäläisin) kirjaimin 1200-luvulta. Se löytyi Novgorodista, jossa omistaja (kauppias) asui. Se on vanhin tunnettu suomenkielinen kirjoitus.

7. Suomen kieltä 1500-luvulta, kuulto 7

Tuttu Agricolan suomentama uusi testamentti. Agricola kävi koulua Viipurissa ja käytti suomen-noksessaan pääasiassa karjalan ja itä-uudenmaan murretta. Joten tuollaista kieltä puhuttiin kotiseudullamme 1500-luvulla.

8. Suvun vaiheita 1500-1700, kuulto 8

Vasemmalla ovat Tuulen talon isännät 1500-1700. Taloa asusti 1500-luvun alussa Morthen Lotthan (Lotikka), joka oli tunnettu laivuri. Lotikkain suku päättyi n. 1610, jonka jälkeen taloa asutti Henrik Andersson Tuuli. (mahdollisesti vävy tai lähisukulainen). Tuulet asuttivat taloa 1600-luvun loppuun jollin Pentti Jaakonpoika kuoli nälkään (1697). Talon asutti Risto Yrjönpoika Joutsimies, joka otti nimekseen talon nimen Tuuli ja on sukukirjassa esiintyvä kanta-isämme.

Alempana on Koivistolaisia sukuja 1500-1600-luvuilta. Monet niistä ovat hävinneet ajan myötä mutta monia löytyy vieläkin. Oudot nimet selviävät miettimällä vähän aikaa. Karffuaköpare on turkiskauppias (karva=turkis, köpa= käydä kauppa ,vanhaa ruotsia), Safulain = Savolainen, Tulamies = Tulokas, uusi asukas, Kotter = Goter-eli Gotlannista, Uilon = Villanen, Laivaseppä= laivamestari. Partialassa ovat Lotthan ja Partin hävinneet mutta muut jääneet. On veikkattu, että Kultti ja Tuuli olisivat sama nimi.

9. Vanhoja kirkonkirjoja, esimerkki, kuulto 9

Sivu on Koivistolla vihityistä 1764-1765. Sukunimiä ei käytetä ja teksti on ruotsia. Nimen ja isännimen perusteella on löydettävä sukunimi. Kaksi Tuulta on 8.2.1764 vihittyjen joukossa. Sinä päivänä vihittiin samalla kertaa puoli pitäjää. Kylien nimet ovat myös ehkä muuttuneet. Esim Cackis on Johannes.

10. Koivistolaisia laivureita 1500-luvulla, kuulto 10

Luettelo on kerätty valituskirjeistä ja sakkoluetteloista. Se ei kata kaikkia mutta suurimman osan koska lähes kaikki laivurit olivat ”tottelemattomia” kruunun (valtion) kuljetuksille (sai paremmat ansiot viljan ja kalan kaupalla Viron kanssa). Partialasta on kaksi laivuria: Mothen lotthan ja per partin. Tuuli-nimistä ei ole. Tiurinsaaresta ei löydy Joutsimiestä

Alempana on Koiviston veroyksikkö v. 1540. Se on erikoinen. Voita, hylkeenrasvaa ja jalkajousentukki per veroyksikkö. Se on peräisin ajalta, jolloin ”ruotsinvero” tuli Koivistolle. Ajoittuu 1300-luvun alkuun. Tästä voidaan päätellä taloluku silloin. Kun Koivistolla oli 28 täysveroa v. 1540, niin taloluku 1300-luvun alussa oli n. 30 ja asukkaita oli n. 300.

11. Laivaluettelo Koivistolta 1842-1893, kuulto 11

Luetteloon on koottu kaikki Tuuli nimiset laivaisännät, päälliköt ja laivamestarit. Laivamestareita on yksi Anders Tuuli. Laivaisäntiä löytyy useampia.. Varmaan löydätte esivanhempianne luettelosta

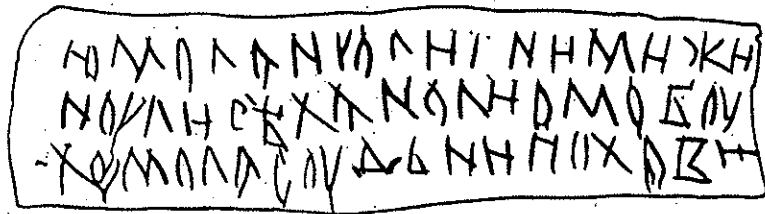
Martti Simunanpojan kyyditystodistus 27.5.1611

(Julkaissut valokuvana: Korhonen, Hakkapeliitan historia I, s. 67)

Minä Tunnusthan Marthi Simonan poica, Että minä othin Hendrich Jousimiehen Skuthon (aluksen), Sentedhen Ettei Candanutt, Toinen Skwtho, caikia Cansa, nijn hän Kyffwitsi Neffwan oman Kwthonsa canssa Datum Neffwa dhen 27 Majj Anno 1611

Mårthen Simonss höffwidzman

Karjalaisiin yhteyksiä saattaa vaiottavat myös Novgorodiin tuohikirjoitukset, joista on tavattu karjalaisia nimiä, onpa Karjalasta lähetetty tuohikirjeitäkin, joita tosin tunnetaan vasta 14. ja 15. vuosisadoilta. Erityisen mielenkiintoinen on 1200-luvun alkupuolelle ajoitettu tuohi, joka on itämerensuomalaista kieltä, todennäköisesti karjalan murretta.

Kuva 3. »Suomenkielinen» tuohikirjoitus 1200-luvulta.

Kyseessä lienee kirous tai loitsu, josta M. Haavio on esittänyt uuden, nerokkaan tulkinnan. Sen nojalla tekstin alkua on selvä: »Jumalannuoli, ihmisen nuoli sekä nuoli oma.» Loppu on epävarmempaa, mutta ajatus lienee: »Jumala suomii Jakovin.»⁹³

Vaikka ajoitusta ei voitane pitää aivan tarkkana eikä tiedetä, onko kirjoitus tehty Karjalassa vai Novgorodissa, tuohi viittaa siihen, että jotkut karjalaiset tunsivat kirjoitustaidon ristiretkijällä.

* Se on
ette
iocainen
piti
andama
ylesk
irjoitta
mite
henê
hallusa
ns oli.

Se tapactui sijs niinä peiune / Ette
yxi Käskey wloskeui Keisarild Augus
tuselda / ette caiki Mailma piti * We
rolisxi laskettaman. Ja teme weron
laskema oli ensimeinê / ia silloin tap
actui coska Kyrenius oli Waldamies
ylitze Syrian maan. Ja menit itzecu
kin Caupungihins andaman heidens

arwatta. Nin mös Joseph Galileast Nazaretin Caupûgist yles
meni Judeaâ Daudin Caupûgin ioca cutzutâ Bethlehem / Sil
le ette hen oli Daudin Honest ia perehest / ette henê piteis mös
itzens aruuttaman Mariâ henê kihilatun Emêdens câsa ioca
oli rascas. Nin tapactui heidê sielle ollesans / ette synmyttemisê
peiuet tulit teutetyxi. Ja hen synnytti poian henen Esikoisens /
ia kiäri henen capalohin / ia laski henen Seimen / sille ettei
ollut
heille sija maiassa.

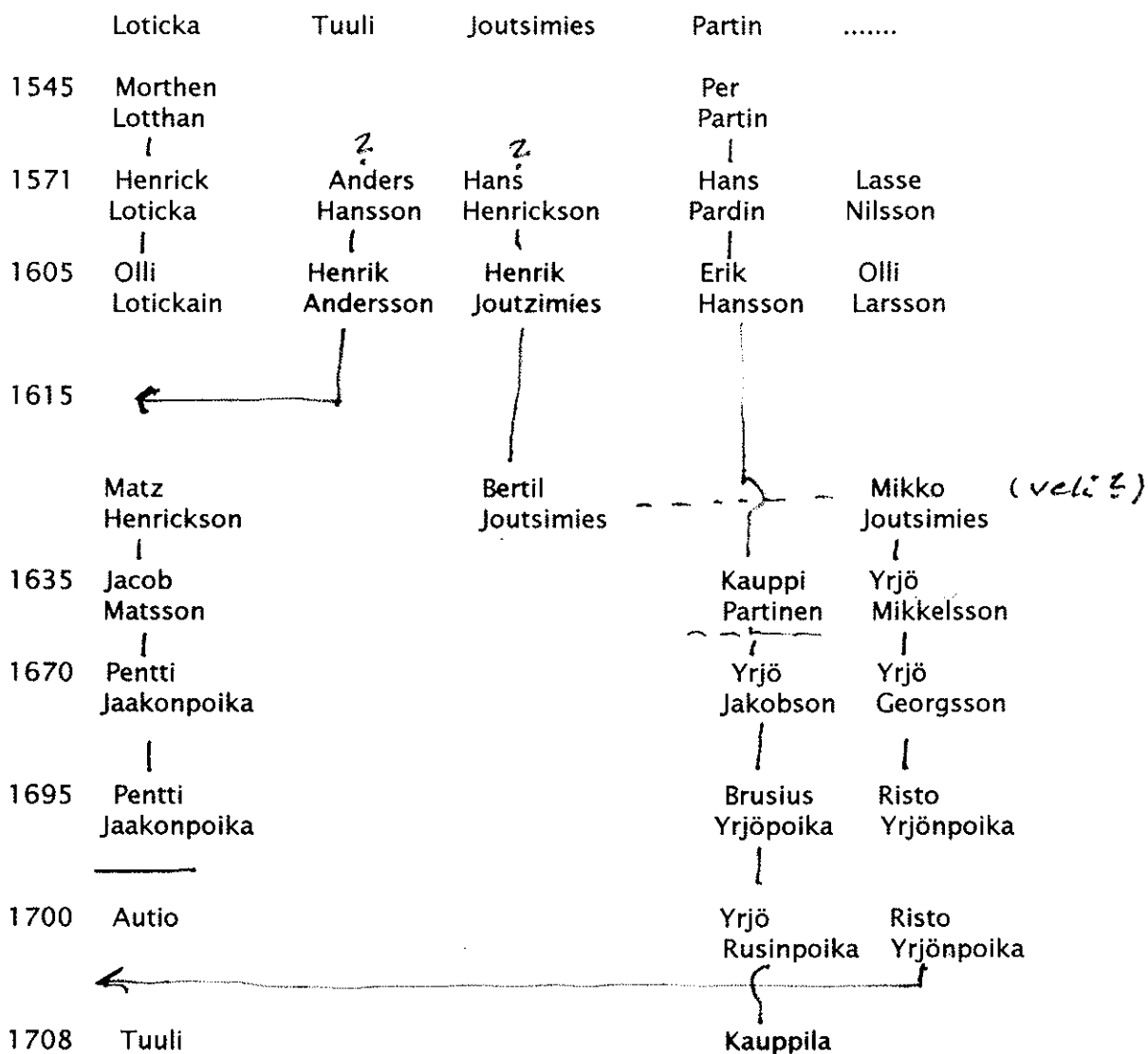
Ja paimenet olit samas paicakunnas walwadhen pellola
laumans ylitze / iotca wartioitzit öölle heiden Carians. Ja ca
tzo / HERRAN Engeli seiso i heiden tykenens / ia HER
RAN kircaus heite ymberinswalghisti / ia he peliestyit swrella
pelgolla. Ja sanoi heille engeli / elkette te pelietkö / sille catzo
mine ilmoitan teille swren ilon / ioca tuleua on caikelle
Canssalle.

Sille ette teille ombi tenepene syndynyt Wapactaija / ioca om
bi HERRA Christus Daudin Caupungis. Ja teme on teil
le mercki. Te leudhet Lapsen Capalohin kiärityn / panduna
seimeen. Ja cocta oli Engelin cansa swri Taiuallisen sotawä
gen ioucko / iotca kijtit Jumalata ia sanoit / Cunnia olcon Ju
malâ corkiuxijs Ja maasa Rauha / Ja inhimisis hyue Tacto.

Perustuu WSOY:n 1987 julkaisemaan Agricolan kääntämän Uuden testamentin uudistettuun
näköispainokseen. Sivun asettelussa on pyritty alkuperäistä mukailevaan asuun. Toinen luku alkaa ao.
sivun puolivälistä. Rivitys on alkuperäistekstin mukainen.

Suvun vaiheita 1500–1700

1541

Tiurinsaaren sukuja 1500–1600-luvuilla:

Partiala: Lotthan, Partin, Rönein, Kulti, Tuuli, Kauppila, Mikkola, Tiltti

Vanhakylä: Peippo, Pauin, Soukka

Tiurinsaaari: Seppä, Kockon, Sauon, Tulamies, Karffuaköpare, Safulain, Pitkäpää korvenala, Joutsimies

Muita sukuja 1500–1600-luvuilla:

Härkälä: Pudus, Hämelén

Mannola: Mannoin, Laiuaseppä

Tervahartia: Teruahartia, Maticka

Kotteralhti, Per Kotter (Goter), Hapan

Saarenpää: Hyttin, Sarenpä, Jäppi

Patala: Patan, Lensu, Hulppon

Eistilä: Eisth, Siikari

Ingerttilä: Mellensari, Ingison

Piisaari: Toirinen, Karialan, Uilon, Reppo,

Sukutietotekniikka ry
Historiakirjat

Koivisto - Björkö - vihityt

Haetaan vuodet 1764 - 1765

Kuul.	Vihitty	Kylä	Talo	Mies	Vaimo	Kylä	Talo
	6.1.1764	Cotterlax		Bn, enkl: Georg Anderss:	inh. enk. Walb. Johansdr.		
leski{SSIV}leski{MSIV}*vuoden 1764 esiintyy vain yksi asp, kirjattu sulhasen kohdalle tallennuksessa{MUUT}							
	25.1.1764	Hoikala		bde. son Georg Johansson	bde. dr. Maria Petersdr.		
	11.2.1764	Humaljoki		bn. Samuel Andersson	Britha Nilsdr.		
	11.2.1764	Sarenpä		Georg Matsson	Hedvich Georgsdr.		
	11.2.1764	Harilais		Clemens Johansson	Beatha Johansdr.		
	11.2.1764	Kiskilä		Påhl Simonis	Elisabeth Olofsdr.		
	11.2.1764	Köri		Johan Olofsson	Walborg Johansdr.		
	11.2.1764	Joutzmies		Eric Jacobi	Britha Simonsdr.		
	11.2.1764	Ilmasti		Simon Henrichsson	Christina Andersdr.		
	11.2.1764	Achtiala		Elias Simonsson	Maria Thomadr.		
	8.2.1764	Harilais		Eric Olofsson	Helena Georgsdr.		
<i>Heikkinen</i>	8.2.1764	Pardiala	<i>T15</i>	Johan Adamsson	Maria Bertilsdr.		<i>Humalajoki</i>
<i>Heikkinen</i>	8.2.1764	Pardiala	<i>T16</i>	Peter Josephsson	Helena Carlsdr.		<i>Pardiala 5</i>
	8.2.1764	Eistilä		Mats Johansson	Gertrud Matsdr.		
	8.2.1764	Köri		Georg Hansson	Hedvich Carlsdr.		
	8.2.1764	Putus		Johan Georgsson	Maria Henr: dr.		
	8.2.1764	Joutzmies		Henrich Petri	Christina Henr: dr.		
	8.2.1764	Pardiala		Peter Henrichsson	Margar. Mich: dr.		
	8.2.1764	Pisari		Simon Ericsson	Walborg Matsdr.		
	8.2.1764	Humaljoki		Bert. Jacobsson	Lisa Sigfredsdr.		
	8.2.1764	Humaljoki		Georg Thoma	Walborg Sigfr: dr.		
	8.2.1764	Humaljoki		Johan Matsson	Sara Nilsdr.		
	15.2.1764	Pardiala		Hendrich Matsson	Hanna Matsdr.		
	15.2.1764	Achtiala		Mats Simonsson	Helena Georgsdr.		
	18.2.1764	Achtiala		Johan Andersson	Maria Matsdr.		
	17.5.1764	Cackis		Mats Matsson	Walborg Thomadr.		
	20.6.1764	Maxlax		Henr. Michelsson	Maria Jacobsdr.		
	.8.1764	Cackis Carhula by		Georg Matsson	Agnetha Georgsdr.		

Koivistolaisia laivureita 1500-luvulla

Hendrick mannon, Mannola
Mongs kotterla, Kotterlahti
Ante kotterla, Kotterlahti
Benth Reppin, Piisaari
Morthen hyttin, Saarenpää
Olle patan, Patala
Jonss pathan, Patala
Hanss osth, Eistilä
Mons Rockae, Humaljoki
Inge vsth. Eistilä
Hans jakonen, Härkälä
Pouall sunnila, Piispansaari
Hans mellensarij, Ingerttilä
Sunni wijloin, Piisaari
bertill Reppin, Piisaari
benth karffuan, Tiurinsaari
pedher kijsko, Kiiskelä
Ingen sarenpä Saarenpää
Olle saijm, Humaljoki (Soini)
Morthen lotthan, Partiala
per partin, Partiala
karffua köpare, Tiurinsaari
Suni Pathan, Patala
hans estin, Eistilä
Erik Vatunora, Vatnuori
Nils Vatunora, Vatnuori
Bertil reppon, Piisaari

Koiviston veroyksikkö (ennen 1540, 1300-50 ?)

- Voita leiviskä ja naula
- Hylkeenrasvaa 10,5 leiviskää
- Yksi jalkajousentukki

Koivistolla oli 21 täysveroa (veroyksikköä)

Piispansaarella 7

Taloja oli 1300-luvun alussa n. 30. Aukkaita n. 300

1550 oli 140 taloa, asukkaita n. 1400

Laivaluettelot 1842-1893

Rak.vuosi.	Tyyppi	Nimi	Koko t. mitat	Rekisterissä	Pääisäntä	Päällikkö
1836	kt	Suuri	18 lästiä	1842	John Tuuli	sama
1836	kt	Mäntynen	17 lästiä	1842-46	Abram Tuuli	Matts Tuuli
1839	kt	Mäntynen	13 lästiä	1842-46	Anders Tuuli	sama
1835	kt	Rausi?	14 lästiä	1842-46	Josef Joutzimies	Elis J.
1832	kt	Vanha Maria	6 lästiä	1842-43	Joel Tuuli	Johan Tuuli
1894	A:Tuuli kl	Aina	36 lästiä	1894-1918	A. Pulli	A. Tuuli
?						
1889	A.Tuuli kn	Hilda	47 tn	1892	Anders Sutela	?
1894	A:Tuuli jh	Ilma	50 tn	1894-1907	J. Heino	?
1915	kl	Ilmari	115 tn	1915-27	Juho Tuuli	?
1890	kl	Jalo	81 tn	1890-1907	J. Tuuli	?
1907	kl	Jalo	86 tn	1907	J. Tuuli	?
1912	2-mkl	Kilmo	?	?	Juhana Tuuli	?
1882	kl	Lempi	69 tn	1882-1906	K. Tuuli	K.Peippo
1897	kl	Lempi	72 tn	1882-1907	k. Tuuli	?
1893	kl	Rauha	52 tn	1893-94	K. Tuuli	?
1877	2-mkn	Maria	129 tn	?	W. Piispa, K. Tuuli	
1881	A.Tuuli jl	Emma	39 tn	?	A. Lenkkeri	?
1889	A.Tuuli kn	Hilda	42 tn	?	T.Sutela	?
1914	M. Joutsimies					
	2-mkl	Lampi	68 tn	?	Jooseppi Karvanen	?
1899	A.Tuuli kl	Salo	78 tn	?	M. Tuuli	
1899	kl	Seilor	?	?	Anton Tuuli	?
1906	jl	Sisko	44 tn	?	Anton Tuuli	?
1900	kl	Wesa	65 tn	?	Anton Tuuli	?
Purjealukset apumootorein						
1938	K.Pulli 3-mkn	Saarentähti	232 tn	?	Kaarlo Pulli, Konsta Tuuli, Ilmari Tuuli	
1929	mpa	Venus	145 tn	?	Konsta Tuuli	

12. Ilmari Tuulen laivat, kuulto 12

Suvun tunnetuin laivanvarustaja on Ilmari Tuuli. Luettelo on hänen itsensä antama v. 1994. Ilmari Tuulella oli Suomen suurin pienvarustamo 1960-luvulla. Hänen värikkäistä vaiheistaan on tulossa juttu, jota Taisto Jakonen parhaillaan sorvailee.

13. Sopimus, joka muutti kaiken, kuullot 13 ja 14.

22 Elokuuta 1939 kaksi herraa, Molotov ja Ribbentrop allekirjoittivat Moskovassa sopimuksen, jolla Itä-Eurooppa jaettiin etupiireihin (ns. Ribbentrop-sopimus). Suomi joutui Venäjän etupiiriin ja tämä halusi maan itselleen. Syttyi talvisota ja seuraukset tiedämme, Karjala menetettiin.

Kuullossa 13 on kuva itse allekirjoituksesta ja kuulto 14 on suomennos sopimuksen salaisesta lisäpöytäkirjasta, jossa Suomi annetaan Venäjälle.

14. Minne Tuulelaiset sitten menivät, kuulto 15

Kartta osoittaa pistein, missä Tuuli-nimiset asuvat v. 1989. Näkyy kaksi keskittymää; Helsingin seutu ja Turun seutu. Muualle on sijoittunut alle 10%.

15. Historian ajanjaksot Karjalassa, kuulto 16.

Monivivahteinen on Karjalan historia. Oltiin heimoja ja asutus oli keskittynyt Kristuksen syntymän aikoihin Laatokan koillisrannalle, Sortavalan-Käkisalmen seutuville. Karjalaisia oli 500-600 henkeä.

Kalevalainen aika 100-600 oli sotaisaa ja laulun aikaa. Heimot sotivat keskenään, sepät olivat arvossa, tehtiinpä ryöstöretkiä muuaallekin, Hämeeseen ja Suomeen (Varsinais-Suomeen).

Viikinkiaikana 850-1050 ruotsalaiset liikkuivat idänretkillään Karjalan läpi. Viipurista oli väylä Käkisalmeen, jota käytettiin. Syntyi kuuluisa kauppapaikka Tiurinlinna lähelle Käkisalmea (Korela).

Samoin ruotsalaiset kävivät Koivistolla käyttäessään rannikkoreittiä Nevan kautta itään. Tiurinsaari, sukumme kotisaari, on saanut todennäköisesti nimensä ruotsalaisten jumalasta Thor. Tiurinsaarella oli ilmeisesti kauppala välilevähdyspaikka.

Ristiretkiaikana 1100-1300 käytiin vilkasta kauppaa Goottien kanssa. Asutus laajeni ja Koiviston seutu sai pysyvän asutuksen. Syntyi kyliä ja kihlakuntia. Ruotsalaiset tunkeutuivat Koivistolle asti ja asuttivat ulkosaaria.

V. 1323 Karjala jaettiin Pähkinäsaaren rauhassa. Koivisto kuului Ruotsiin. Ja alkoi Ruotsin vallan aika. Silloin käytiin kauppaa Hansan kanssa. Tallinna tuli merkittäväksi hansakaupungiksi. Ruotsin verotus alkoi ja Kristinusko levisi alueelle.

Ruotsin suurvalta-aikana 1500-1600 käytiin vilkasta kauppaa ja merenkulkua koko Itämeren alueella. Koivisto eli suuruuden aikaa. Sillä oli Suomen suurin kauppalaivasto ja pitäjä oli rikas ja taajaan asuttu. Sodat vyöryivät yli alueen ja tekivät pahoja tuhoja. Taloja poltettiin, ihmisiä surmattiin ja moni suku hävisi kokonaan.

1710 ruotsalaiset lähtivät Koivistolta ja alkoi venäläisvallan aika. Koivisto taantui ja jäi pieneksi rajaseudun pitäjäksi. Vähitellen alettiin käydä kauppaa Pietariin. Vietiin halkoja ja kiviä ja tuotiin viljaa ja ylellisyystarvikkeita. Kalaa myytiin etenkin Viroon. Oli kuitenkin rauhan aikaa ja pitäjä alkoi kehittyä tasaisesti. 1900-luvulle tultaessa asukkaita oli jo n. 3000, kun 1500-luvulla oli n. 1500.

Suomi itsenäistyi 1917 ja Koivistolla alkoi huima taloudellinen kasvu. Rakennettiin satamia ja alkoi sahatavaran ja puun vienti. Koivistosta tuli kauppala ja se vaurastui. Koivisto oli koko Karjalan vilkkaimoia paikkoja heti Viipurin jälkeen. Näitä aikoja vanhimmat suvun jäsenemme muistelevat kaihoiten.

V. 1994 Moskovon rauhassa Koivisto menetettiin ja muutettiin muualle Suomeen.

Kuuillon ala-osassa on mainittu suuret sotajaksot, joiden aikana vihollinen kulki useaan otteeseen Koiviston yli aiheuttaen hävitystä. Sukumme on ollut näissä tapahtumissa mukana, osa on menehtynyt mutta osa on jatkanut sukua.

Der deutsch-sowjetische Nichtangriffs-Vertrag

Nach monatelangen Geheimgesprächen unterschrieben in Anwesenheit Stalins am 23. August 1939 der deutsche Außenminister Joachim v. Ribbentrop und der Vorsitzende des Rates der Volkskommissare Wjatscheslaw M. Molotow in Moskau den als "Hitler-Stalin-Pakt" bekannten deutsch-sowjetischen Nichtangriffs-Vertrag. Mit der Unterzeichnung waren die britisch-französischen Bestrebungen, die Sowjetunion in eine "Große Allianz" gegen Hitler einzubinden, gescheitert.

Der auf 10 Jahre abgeschlossene Vertrag enthielt neben dem offiziellen Vertragstext ein geheimes Zusatzprotokoll, das dem Vertrag seine Brisanz verlieh. Dieses Zusatzprotokoll regelte die Aufteilung Polens zwischen dem Deutschen Reich und der Sowjetunion. Auch die baltischen Staaten, Bessarabien und Finnland wurden den jeweiligen Interessensphären der Vertragspartner zugeteilt. Der Vertrag stand zwar im Widerspruch zu Hitlers antibolschewistischer Haltung, ermöglichte ihm jedoch den Überfall auf Polen am 1. September 1939.

Reichsaussenminister v. Ribbentrop bei der Unterzeichnung des deutsch-sowjetischen Nichtangriffs-Vertrages vom 23. August 1939. Hinter ihm: Molotow (l.) und Stalin.

Der russische Außenminister Molotow bei der Unterzeichnung des deutsch-sowjetischen Nichtangriffs-Vertrages vom 23. August 1939: v. Ribbentrop, Stalin, Unterstaatssekretär Gauß, Legationsrat und Dolmetscher Hilger, Molotow und Botschafter Graf v. der Schulenburg.

Dem "Hitler-Stalin-Pakt" folgte am 28. September 1939 der "Grenz- und Freundschaftsvertrag" zwischen dem Deutschen Reich und der Sowjetunion, der wiederum aus einem öffentlichen und einem geheimen Teil bestand. In letzterem wurde die Festlegung der Interessensphären in Polen zugunsten des Deutschen Reiches korrigiert und dem Willen beider Mächte Ausdruck gegeben, einen polnischen Staat nicht wiedererstehen zu lassen. Dem Vertrag wurde eine gemeinsame Erklärung begefügt, in welchem beide Staaten ihren Wunsch zur Beendigung des Kriegszustandes bekunden. Im Falle seiner Fortsetzung, sollen allein Frankreich und England verantwortlich gemacht werden.

Auf deutsch no pyceku (KOI-8)

Salainen lisäpöytäkirja.

Saksan valtakunnan ja Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton välisen hyökkäämättömyyssopimuksen allekirjoittamisen johdosta ovat kummankin osapuolen allekirjoittaneet täysivaltaiset edustajat käyneet äärimmäisen luottamuksellisia keskusteluja kummankin osapuolen etupiireistä Itä-Euroopassa. Nämä keskustelut ovat johtaneet seuraaviin tuloksiin:

1. Alueellis-poliittisen uudelleenjärjestelyn sattuessa Baltian maihin (Suomi, Viro, Latvia, Liettua) kuuluvilla alueilla muodostaa Liettuan pohjoisraja silloin Saksan ja SNTL:n etupiirien rajan. Samalla tunnustetaan molemmin puolin Liettuan intressi Vilnan alueeseen.

2. Alueellis-poliittisen uudelleenjärjestelyn sattuessa Puolan valtioon kuuluvilla alueilla rajoitetaan Saksan ja SNTL:n etupiirit kulkemaan suunnilleen jokien Narew, Veikseli ja San linjaa.

Kysymys siitä, pitävätkö molemminpuoliset intressit itsenäisen Puolan valtion säilyttämistä toivottavana ja miten tämä valtio tulisi rajata, voidaan lopullisesti selvittää vasta myöhemmän poliittisen kehityksen kuluessa.

Joka tapauksessa molemmat hallitukset ratkaisevat tämän kysymyksen ystävällisessä yhteisymmärryksessä.

3) Kaakkois-Eurooppaa koskien neuvosto-osapuoli korostaa kiinnostustaan Bessarabiaan. Saksan puolelta ilmoitetaan, että sillä ei ole mitään poliittista kiinnostusta näihin alueisiin.

4) Molemmat osapuolet käsittelevät tätä pöytäkirjaa äärimmäisen salaisesti.

Moskova ./ 23. elokuuta 1939.

Saksan Valtakunnanhallituksen
puolesta

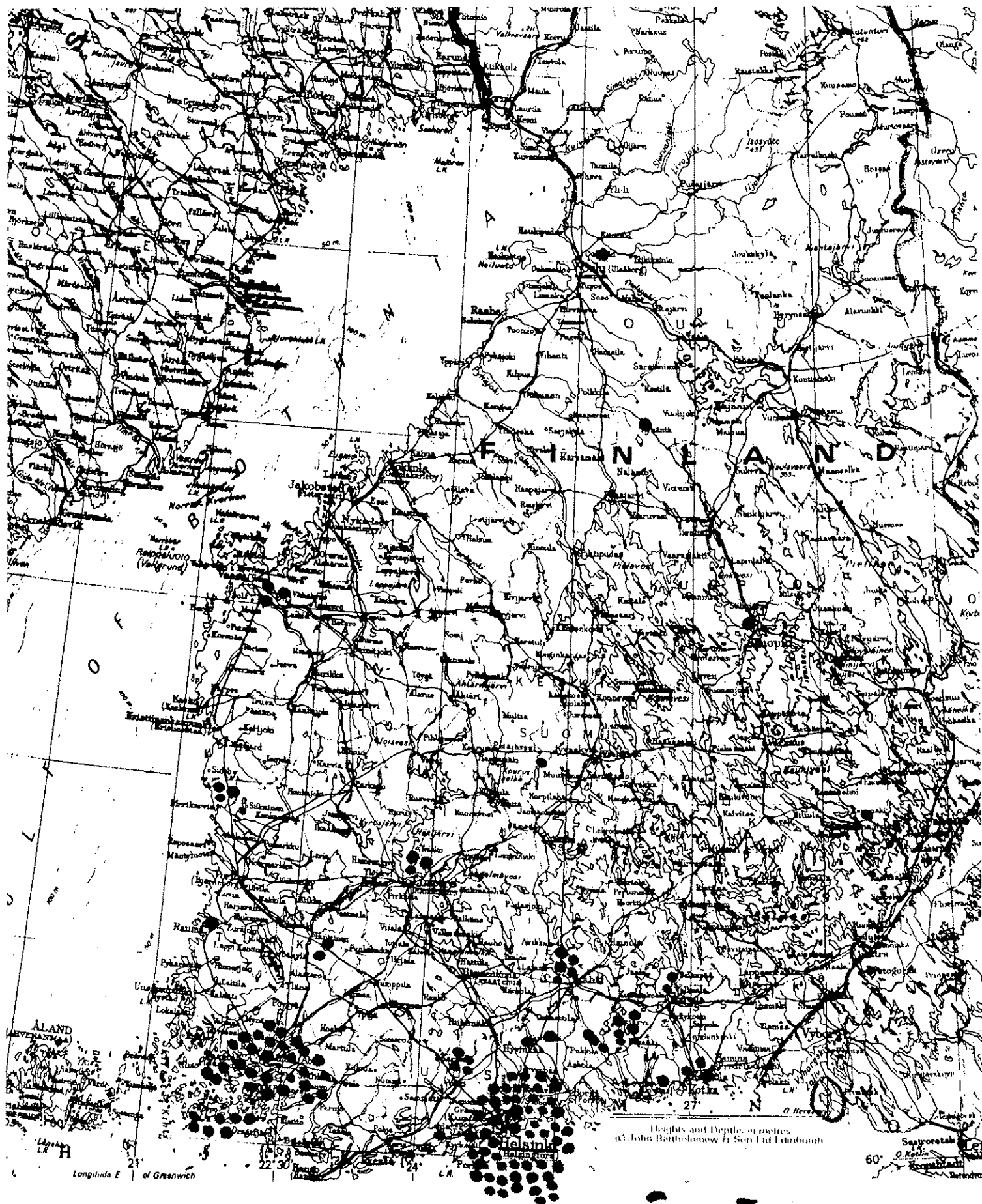
v. *Ribbentrop*

SNTL:n
hallituksen
valtuuttamana

V. Molotov

Julkaistu mm. kirjassa Risto O. Peltovuori, "Saksa ja Suomen talvisota". Otava 1975. Kirjassa mainitaan lähdejulkaisuna "Akten zur deutschen auswärtigen Politik 1918-1945. Serie: D: 1937-1947. VIII, S. 129." Baden-Baden 1953-1962.

Uusi Suomi 27.8.1939:

VÄESTÖREK. 1989

Historian ajanjaksot Karjalassa

200–100 ekr.	raudan käyttö alkaa
0	Suomessa n. 2000 asukasta, Karjalassa . 600 .
100–600 jkr	Kalevalan aika. Goottien ja friisien kauppavalta
700– 1100 jkr	Karjalan suuruuden aika. Hopea Bolgar. Turkiskauppaa. 850–1050 jkr viikinkiaika.
1100–1300 jkr	Ristiretkiaika. Länsi/Rooman kirkko ja Itä/Bysantin kirkko kohtaavat.
1323	Pähkinäsaaren rauha. Karjala jaetaan.
1227–1493	Hansakaupan aika
1500–1600	Ruotsin suurvalta-aika. Kauppaa ja merenkulkua Itämerellä
1710–1917	Venäjän vallan aika. Kauppaa Pietariin
1917–1939	Itsenäinen aika. Talouden voimakas kasvu.
1944	Moskovan rauhaq. Karjalan menetys.
1989	Neuvostoliitto hajoaa
2000	?

Suuret sotajaksot:

1478–1495	Pitkä viha. Iivana Julma. Koivisto poltettiin.
1570–1595	25-vuotinen sota. Hävitystä Koivistolla 3–4 kertaan. Jäi jäljelle 1/3 taloista.
1700–1715	Suuri pohjan sota ja isoviha. Koivisto lähes autioitui. Pietari Suuri liitti kannaksen venäjään.
1741–1742	Pikku viha. Venäläisten miehitys.
1808–1809	Suomen sota. Karjala liitettiin muuhun Suomeen